

ABONAMENTELE

IN TOATA ROMANIA: Pe an... Pe 6 luni... Pe 3 luni...

IN STRAINATATE: Pe an... INSECTIUNI SI RECLAME: Pe pagina...

Un număr în Capitală 10 bani.

TIMPUL

ESR IN TOATE ZILELE DE LUCRU.

BIUROUL REDACTIEI SI ADMINISTRATIEI: PALATUL „DACIA”

ANUNCIURI

Se primesc în străinătate: La D-nii Haasenstein & Vogler în Vienna...

Articolele nepublicate se vor arde.

Un număr în Districte 15 bani.

BULETIN TELEGRAFIC

Serviciul privat al „TIMPULUI”

(Agenția Havas)

Serviciul de la 9 ore seara.

Ploași, 12 Iunie.

Majestaten Sa Impăratul Rusiei s'a dus ieri în lagărul bulgăresc, pe care l'a vizitat cu amărăntul.

Când Impăratul a părăsit lagărul, a zis către ofițeri: „La revedere peste Dunăre.”

În timpul vizitei, Impăratul a manifestat dorința de a vedea pe căpitan, Bacuța Nicoloff. Acest ofițer lipsind din lagăr, s'a prezentat în aceeași seară la Ploiești la cuartierul general al Impăratului.

Majestatea Sa îl primi îndată și îl îmbrățișă cordial.

Această dovadă de înaltă stimă a Impăratului, pentru căpitanul Nicoloff se va explica lesne dacă se va aminti că în anul 1854, când Turcii trecură Dunărea pentru a ataca pe Ruși, el a trecut Dunărea înot pentru a înscina pe cei din urmă despre intenționea inamicilor.

Constantinopole, 12 Ianie.

O depeșă a lui Mehmed-Ali, comandantul trupelor turcești din Herzegovina vorbește despre o încercare ce ar fi avut loc ieri între Tarcși și Muntenegrenii la Kolačin, în partea despre reserit a Muntenegrului.

După coprișul acestei depeși, Muntenegrenii ar fi zdrobiți.

Constantinopole, 12 Iunie.

Mukhtar-pașa s'ar fi retras în Kuprekaia înaintea Erzerumului.

BUCUREȘCI 8 Iunie

Atențiunea generală continuă a fi preocupată de discuțiunea care urmează de 2 zile în Senat asupra hârtiei-monetă. Din nefericire previsionsile noastre tind din ce în ce mai mult a se împlini; presiunea întrebunțată este imensă și din cele 3 proiecte în discuțiune, cel mai fust, adică acel votat de Cameră, are mai multe șanse de a fi primit.

Dacă în o chestiune așa de vitală pentru țară, ne ar fi permis de a ne gândi la interese de partid, am zice: Cu atât mai bine, căci această măsură ucide moralmente și pentru tot-d'auna partidul radical. Inșă pericolul esta așa de mare pentru țară, efectele așa de teribile, și răul așa cu anevoe de vindecat, că nu avem curajul de a ne bucura de orbirea adversarilor noștri, care îl împinge a da României, deja atât de încercată, această ultimă lovire.

Dacă am avea apucăturile lor, în ziua în care legea se va vota, foarea noastră ar trebui să apară încadrată în dolin.

Ne vom mărgini a inscrie acest strigăt de durere: Sermană Români! Renunța pentru mult timp la ver-ce perspectivă de prosperitate și de liniște.

Publicăm astăzi expunerea de motive și proiectul de lege prezentat Senatului de d-nul D. Sturdza; vom publica mâine și proiectul majorității Comitetul delegațiilor:

Sub-seriaul, delegat al secțiunii a patra, nu m'am putut uni nici cu proiectul de lege prezentat de guvern nici cu acela

primit de majoritatea comitetului de delegații, care în princip sunt identice.

Putine legi s'au discutat de Corpurile legitimoare, care să aibă însemnătatea legii de față. Ea poartă o schimbare radicală a baselor pe care se rezază relațiunile economice în Statul Român. Ea nu propune nimic mai puțin, de cât de a trece din regimul transacționilor cu monedă sunătoare în acela al transacționilor cu hârtie-monetă. Ea tinde a substitui în locul realității, operă ficțiune.

Pentru a discuta această lege, voiți păși mai întâi în esaminarea situației financiare a tesaurului public, voiți cerceta în urmă legea supusă deliberațiilor noastre, și voiți propune în fine măsurile ce mi s'au părut a fi cele mai eficeace pentru a ușura în momentul de față, dificultățile în care se află tesaurul public.

1. Situațiunea financiară.

O cerere de resurse de însemnătatea celei prezente, trebuie să fie procesus, când se prezintă Corpurilor legitimoare, de o relațiune cât se poate mai amănunțată a situațiunii în care se află tesaurul public.

Expunerea de motive a d-lui ministru de finance vorbește în adevăr de datoria flotantă, constatată de d. Ion Strat: însă nu trebuie uitat că această lucrare a fost făcută acum 16 luni, în Februarie 1876. La începutul gestiunii financiare a anului 1876, situațiunea nu a putut fi dată, de cât într'un mod succint și aproximativ.

Astăzi, când numai o lună ne desparte de finele exercițiului bugetar al anului 1876, este o necesitate, impusă chiar de dificultățile cele mari în care se află finanțele noastre, de a esamina starea tesaurului public ast-fel, cum ea ni se prezintă în momentul de față. Această stare zace greu nu numai asupra Statului, ci și asupra țării întregi. Trebuie să o cunoaștem pe deplin, pentru ca să putem afla remediile cele mai bune. Când se cere de la Corpurile legitimoare un împrumut forțat fără dobândă, purtând încă în sine germele unor complicațiuni inevitabile pentru viitorul financelor noastre; nu putem să nu esaminăm situațiunea financiară în toată întregimea ei, nu putem să ne mulțumim cu cifre și date aproximative.

Ar fi fost de dorit ca această lucrare să fie prezentată de guvern, purtând ast-fel sigiliul autorității și a precisiunii oficiale. În lipsa unei asemenea lucrări, am socotit, că înainte de a intra în esaminarea legii prezente, mi se impune ca o datorie inevitabilă, de a-mi da socoteală de starea în care se află astăzi finanțele noastre.

D. Ministrul de finance actual a prezentat la finele lui Decembrie 1876, situațiunea tesaurului public pentru zina de 30 Septembrie acel an. Ea constată o datorie flotantă de 35,321,742 lei 92 bani în următorul mod:

- 13,175,619 lei 38 bani Deficitul la închiderea exercițiului 1875
19,330,647 lei 69 bani Deficitul prevăzut pentru exercițiul 1876 și anume:
106,389,647 lei 69 bani cheltuieli acordate pentru 1876 adică:
95,641,085 lei 10 b. cheltuieli ordinare,
10,063,949 lei 95 b. credite suplimentare și extraordinare.
675,372 lei 64 b. credite raportate asupra exercițiilor închise.
87,093,000 lei — b. venituri reale.
2,765,445 lei 85 b. credite rămase de plată la 30 Septembrie 1876 din exercițiile anilor 1872, 1873 și 1874.
35,321,742 lei 92 b. totalul deficitului formând datoria flotantă.

În 10 Februarie 1877, după ce s'au regulat compturile anului 1876, am rectificat această situațiune, într'un referat către Consiliul de miniștri pe care astăzi îl poate completa prin o prevedere mai precisă a creditelor de anulat.

Deficitul se constată de 37,210, 362 lei, 97 bani ast-fel:

13,175,619 lei, 38 bani Deficitul exercițiului 1875

21,034,743 „ 59 „ Deficitul exercițiului 1876 (vezi tabela alăturată și anume:

- 107,251,001 lei, 30 bani Cheltuielile totale ale anului 1876.
95,555,097 lei, 60 bani Cheltuielile bugetare definitive
10,832,283 lei 57 bani Creditele suplimentare și extraordinare
863,620 lei 63 bani Creditele raportate.
80,625,336 lei 22 bani Veniturile reale
69,546,548 lei 13 bani Venituri încasate până la 31 Decembrie 1876
11,073, 788 lei 09 bani Venituri a se încasa în semestrul 1877 pe comptul anului 1876 (după esemplarul încasărilor corespunzătoare din 1876)
25,625, 665 lei 58 bani din care sumă se scade:
2,590,921 lei 99 bani creditele de anulat la finele exercițiului.

Situațiunea tesaurului public a mai fost esaminată de alți doi miniștri de finance, în Noemvre 1875 și în Februarie 1876. La acele date nu era însă cu putință a fixa datoria flotantă cu precisiune, căci compturile definitive nu erau încă încheiate.

În 5 Noemvre 1875 ministru de finance stabilește datoria flotantă pentru finele anului 1876 la 25,434,084 lei, 40 bani și anume: 10,000,000 lei, — bani deficitul anului 1875 și

11,484,684 lei 40 bani deficitul anului 1876.

Deficitul anului 1875 s'au prevăzut mai mic în 3,175,619 lei 38 bani de cât realitatea, după cum s'a constatat în urmă și de d. Ioan Strat și de d. Ioan Brătianu. Deficitul anului 1876 se constată în Noemvre 1875 de 15 milioane și jum. iar în Decemvre 1876 de 19 milioane și jum. Aceasta este natural, fiind că în Noemvre 1875, cheltuielile se prevedeau a fi de 101,236,386 lei 80 bani, pe când cheltuielile efectuate s'au arca la 107,251,001 lei, 80 bani, adică cu 6 milioane mai mult de cât acele prevederi, — iar veniturile care se credeau în Noemvre 1875, a fi de 94,236,884 lei, 80 bani, nu vor ajunge a fi încasate de cât pentru cifra de 80,625,336 lei 22 bani, adică cu 13 milioane și jum. mai puțin de cât prevederile.

În Februarie 1876 domnul Ioan Strat prevede la finele exercițiului 1876 o datorie flotantă de 30,000,000 lei pe care o lămurise în următorul mod:

- 12,537,894 lei, 46 bani, deficitul anului 1875, și
17,462,108 lei 54 bani, deficitul anului 1876, și anume:
102,462,105 lei, 54 bani, cheltuielile ordinare și extraordinare.
85,000,000 lei — bani veniturile

La constatarea deficitului 1875 e un minus de 637,754 lei, 92 bani, provenită probabilmente dintr'o eroare de calcul sau din vre-o emisiune oare-care. Deficitul anului 1876 arată o diferență de deficitul constatat în Decembrie 1876 de 9,163,560 lei 04 bani, — fiind-că în loc de 85 milioane lei venituri, s'au încasat numai 80,625,336 lei 22 bani, adică cu 4,374,663 lei 78 bani mai puțin de cât prevederile domnului Ioan Strat, — și fiind-că în loc de 102,462,105 lei 54 bani s'au cheltuit 107,251,001 lei 80 bani, adică 4,788,896 lei 26 bani mai mult.

Din toate acestea rezultă că datoria flotantă la finele exercițiului 1876 va fi în cifra rotundă de 37,000,000 lei.

Nu trebuie însă uitat, că Statul mai are încă o datorie neconsolidată, — aceia către constructorul liniei ferate Ploesci-Predeal — de 11,000,000 lei, — și acea provenind din deficitul anului curent 1877 care se va arca la finele exercițiului la suma de 12,000,000 lei.

Se poate dară prevedea chiar de astăzi o datorie flotantă de 60 milioane lei la finele anului 1877.

Concluziunile ce tragem sunt următoarele:

- 1. Datoria flotantă a Statului este mai mare de cât țifra de 30,000,000 lei.
2. Ceea ce apasă tesaurul public în momentul de față și îi face o pozițiune peste măsură de grea ce este, cu el se află d'înaintea unor cheltuieli, care întrec cu mult veniturile de care dispune: căci cu 83 milioane venituri el trebuie să facă față la cheltuieli de peste 150 milioane.
3. Suma datoriei flotante imediat exigibile este aceea cu care se încheie exercițiul anului trecut.
4. Puiud pe Stat în posibilitate de a consolida o parte considerabilă a acestei datorii, îi dăm puțința de a se resufla.

II. Proiectul guvernului și proiectul majorității delegațiilor.

Difer de guvern și de majoritatea delegațiilor chiar din capul locului, din punctul de plecare al acestei legi.

Guvernul și majoritatea delegațiilor constată existența unei grele datorii flotante și propun pentru a o plăti înmulțirea mijloacelor de schimb, adică a monedei.

Subscrisul văd pe Stat dinaintea aceluiași grele datorii, dar cred că desnodământul natural și simplu al acestei dificultăți este, de a căuta și de a da guvernului mijloace pentru a plăti această datorie acum de o dată în parte.

Un Stat își poate plăti datoriile sale când nu are prisoaze de venituri, în trei moduri: — sau prin noii impositivitate — sau prin împrumuturi — sau prin vânzarea averei în a căreia posesiune se află.

În împrejurări dificile, un guvern va întrebunța adese tustrele aceste mijloace.

Ori-cât vom căuta se sporim impositivitate, nu vom putea isbuti a scoate de la contribuabili într'un singur an 30,000,000 lei peste dările actuale. Aceasta ar fi a sui dările de la țifra de 52,787,000 lei la aceea de 80,787,000 lei, adică cu 36 și jumătate la sută. Cerința ori-cât de vie și energică ar fi din partea Statului, ea este o cerință irealizabilă. Statul nu poate face apel la capacitatea imposibilă a cetățenilor peste o limită oare-care. Impositivitate trebuie să se adreseze la venitul contribuabililor, și să nu le atace capitalul lor. Încasările veniturilor Statului ne dovedesc, dacă această limită e atinsă sau nu. Rămășițele enorme și constatate ale tesaurului public ne arată, că contribuabilii sunt apăsați de dări. În 10 ani de la 1866 până la 1875 aceste rămășiți arată un maximum de 13,90 la sută și un minimum de 4 la sută. Din acești 10 ani, 4 ani s'au rămășiți de 5 la sută, și 3 ani de 7 la sută. Anii 1876 și 1877 sunt departe de a ne arăta o ameliorare în această privință.

Sporind oare-cari din impositivitate noastre — d. e. licențele, funciara, — nu ne putem aștepta la un produs mai mare de 4 milioane. O repartițiune mai dreaptă a tuturor impositivitate, de la care mulți așteptă o sporire imediată a veniturilor Statului, nu se poate face de cât după un studiu matur și amănunțit a situațiunii economice a țării, și nu poate avea pentru un timp de câțiva ani alt efect, de cât acela, ca contribuabilii să și plătescă câțimea dărilor astăzi existente cu mai mare înlesnire, ca Statul se încaseze veniturile sale cu rămășiți tot decrescende.

Sporirea dărilor singur nu poate remedia situațiunii. Statul nu se poate descărca îndată de datoria de 30 milioane de cât printr'un împrumut, basat pe vânzări de proprietăți, și care va fi tot-odată începutul regulamentării plății întregii datorii flotante.

Acest împrumut, nu va pune capăt grelei situațiunii a tesaurului public, dar ceea ce este cu puțință în momentul de față se face — situațiunea se ușurează, guvernul e pus în positiune de a prepara soluțiunea problemei — consolidarea întregii datorii flotante ce se va alege la finele exercițiului 1876 și echilibrul bugetar real, — și în fine nu se încrăcă prin o măsură greșită situațiunea noastră economică.

E cu nepuțință ca un Stat să și plătescă datoriile sale, înmulțind mijlocele de schimb. Această credință se rezemă pe ideea, că un guvern poate crea monedă sau numerar după voință sa. Această idee e totată de eronată și are aceeași basă, ca ideea, că cine-va ar putea să creeze bogății fără muncă, fără silință, numai cu simpla sa voință.

Moneda, și când se vorbește de monedă tot-d'a-una e vorba de monedă de aur și de argint, formeză o mică parte a bogăției unei națiuni. Ea este însă o parte prețioasă ale acelei bogății, fiind-că servește societății ca instrument de circulațiune.

Moneda a căpătat acest caracter, prin care se distinge de cele-alte bunuri și bogății, prin trei însușiri ce îi sunt proprii:

- 1. Aurul și argintul, având o valoare a lor proprie, sunt o marfă curentă și s'au devenit „măsurătorul tuturor valorilor” prin nisce calități speciale, din care cele principale sunt următoarele: — puțința alterare și perdere ce suferă metalele prețioase trecând din mână în mână, — o constantă mai mare și o generalitate mai întinsă a prețului acestor metale, — neconsomarea lor prin întrebunțare, — puțința de a putea fi fasonate cu înlesnire și de a căpăta un semn palpabil al valoarei lor.
2. Valoarea tuturor celor-alte mărfuri putându-se ușor cunoaște, reducând-o la valoarea generală a metalelor prețioase, aceste s'au devenit „mijlocitorul general al schimbului mărfurilor”.
3. Metalele prețioase, fiind măsurătorul valorilor și mijlocitorul general al schimburilor, ele s'au făcut prin monedă și „mijlocul legal de plată”.

Nu e deci de ajuns a introduce într'o țară bani mulți, ci țara în care banii se introduc, trebuie să aibă nevoie de deșăgi. Ori-ce marfă, care s'ar introduce cu o profusiune esagerată într'o țară, s'ar infunda în bolte și ar rămânea neîntrebunțată. O abundență nemăsurată de monedă, care trece peste trebuințele circulațiunii, se egalizează în scurt timp, căci moneda are încă și această particularitate, că se strecoară ușor dintr'o țară într'alta, și ese de acolo unde nu este întrebunțată pentru a se duce dincolo unde e mai căntată.

Așa dar, fie-care țară într'un moment cert are atâta monedă, câtă îi este necesară pentru circulațiune, căci ceea ce produce cererea de monedă sunt transacțiunile. Cu înmulțirea sau scăderea acestora crește sau scade moneda sau numărul.

Când comerțul se mărește producțiunea creșce. Cu creșcerea producțiunii se înmulțesc transacțiunile, iar rezultatul mergerei ascendente a acestora este creșcerea capitalului și a bogăției națiunii. Transacțiunii din ce în ce mai multiple însă, s'au nevoie și de o mulțime mai mare de numerar.

În țări, în care transacțiunile iaș un avânt mare, în care creditul public și acel particular sunt bine și solid stabilite, moneda vine de la sine în mai mare cantitate și din cauza transacțiunilor, și din a calității creditului. Creditul atrage moneda, precum lipsa de credit o face a de fugă; și precum nu am fi în stare să o respingem, când ea este atrasă, asemenea nu vom fi în stare a o atrage când discreditul o va alunga de la noi.

În țări cu transacțiunii și cu credit foarte dezvoltat, în țări cu industrie solid stabilă, s'a simțit necesitatea de a free transacțiunile mai ușoare, mai comode. Aceasta a dat nascere surogatelor, locotiitorilor monedei, care sunt multe și diferite — securile, warranturile, biletele de bancă și institutiunile de Clearinghouse.

În Clearinghouse din Londra se fac în fie-care an daraveri, care întrec țifra de peste 125 milioane livre sterlinge mai fără intervențiunea monedei sau biletelor de

bancă, numai prin simple compensații de compturi între comercianți.

E însă o eroare a și închipui cine-va că aceste surogate a monedei s'au estensivitatea creditului tind a împușca stockul metalic a unei țări, din contră ele cauzează o sporire, căci simțim în țara noastră un curent al circulației sunt metalele prețioase, moneda.

O autoritate necontestată în această materie, Thiers vorbește despre lipsa și afloatința monedei în limbajul său clar și incisiv astfel: — „Adevărată cauză a lipsei de numerar este lipsa de încredere. Moneda devine aparentă prin circulație. Când încrederea e peste tot locul, activitatea schimburilor devine foarte mare, numărul umblă cu încredere, se arată peste tot locul și ori-cine îl crede mai numeros, fiind-că el servește la mai multe afaceri. Dăru când tulburările politice răspândesc îngrijiri, capitalurile se duc pe loc și, lingezesc, iar numărul umblă încet, cel mai des el se ascunde, și atunci se ascunde, cu nedrept absența sa.”

Biletele de bancă, ca și celelalte surogate ale monedei, sunt de nevoie în țările cu tranșacții pline de activitate; însă ele sunt departe de a face inutilă moneda metalică și chiar de a o împușca, din contră o înmulțesc. Causa este, precum ne spune Wolowski, o altă autoritate în această materie, că metalele prețioase vor rămâne tot-d-a-una baza adevărată, pe care se rezază economia națională. De aici vedem producându-se un fenomen natural, care de almintrelea ar fi straniu: că toate statele, în care hârtia monedă este preponderantă, caută a reveni la valuta de metal, — și că toate băncile tind din ce în ce mai mult a mări stockul lor metalic, pentru a ajunge a acoperi cu metal intrarea lor emisie de bilete de bancă.

Ori cine urmărește cu atenție istoria financiară a Austriei, a Italiei și a Statelor-Unite știe ce silințe fac aceste state pentru a ieși din greșala imensă făcută prin adoptarea valutei de hârtie. Ori cine studiază cu atenție mersul băncilor celor mari a Franței și a Angliei știe că biletele lor de bancă sunt aproape acoperite cu metalul prețios, care stă închis în pivnițele lor.

Decă astăzi simțim o strâmtoare mare în afacerile noastre, cauza este suprimarea a oricăreia daraveri. Cum să nu ne simțim strâmtoarați, când grânele noastre sunt în pârtaie și nu se pot vinde? Cum să nu ne simțim strâmtoarați, când, nepuțând preciza timpul, în care tranșacțiile vor putea reluce, creditul nostru este adinc strâncinat și lovit? Cum să nu se agraveze această situație prin poziția de difișă în care se află tesaurul public, obiectul primăriei datorii flotante imense, despre a căreia creșterea ulterioară s'au dispariție, nimeni nu are astăzi o idee precisă?

Decă e vorba de lipsă de numerar, vom spune că acesta nu poate reveni de cât cu restabilirea creditului nostru, șgudnit în toate temelile lui. Străinătatea ne trimetea numerar, pe acest credit, care avea o basă, ce astăzi nu mai există — producția și tranșacțiile — cu retragerea acestui credit, numerarul nu mai are de unde veni.

Răul de care ne plângem, nu se poate dar înălțura prin hârtia monedă, fie ea creată sub denumirea de bilete de ipotecă sau de scrisuri de Stat, care denumire ar avea de scop a ascunde esența lucrului: căci nu prin creație de numerar s'au poate înlocui producția și tranșacțiile, mai puțin încă prin creația unei ficțiuni de numerar.

Biletele de bancă și basenul creditului lor pe o cantitate certă de metal prețios existent, și ele se primesc de public en statu mai mult sau mai puțină pierdere, cu cât stockul metalic al băncii e mai mult sau mai puțin apropiat de câțimea biletelor emise. Unde se știe că biletele de bancă se pot converti la orice moment și fără contestație în monedă sunătoare, acolo ele au cursul monedei de metal fără nici o contestație din partea nimănui, căci fiecare știe că acest locuitor a monedei nu e numai o ficție, ci poate deveni la minut o realitate. Cu cât însă stockul metalic e mai mic sau mai îndoielnic, cu atât și cursul biletelor de bancă e mai jos.

Acest rol important al monedei metalice răsară într'un mod încă mai clar, când vedem că tranșacțiile grandioase din Clearinghouse din Londra, care sunt cea mai înaltă expresie a tranșacțiilor de credit, nu s'au putea face numai cu cantitatea monedei metalice, care există în Anglia în timpurile când această instituție nu era încă stabilită.

Ceea ce trebuie să ne întipărim bine în mintea noastră este, că circulația fiduciară contribuie și ea la multiplicarea tranșacțiilor și la mărirea producției, când toate se află așezate pe un teren solid: dar chiar atunci nevoia numerarului metalic devine mai mare și acesta nu se refosă a veni cu îndestulare, acolo, unde el nu e sigur și întrebunțare.

Dacă creditul biletelor de bancă atâră de metalul prețios existent, căruia el corespunde, ce credit se poate acorda hârtiei monede, care nu are nici un fel de basă metalică, și care cu toate acestea are prezenținea de a înlocui moneda? Aici zăce eroarea capitală a proiectelor de lege a guvernului și a majorității comitetului delegaților.

Uă monedă de aur și de argint are valoarea mărfeii de aur și de argint din care ea este compusă.

Indată ce alingim strict necesar pentru o bună fabricație a monedei este alterarea, valoarea sa preț monedei scade și el, ori câte mijloace ar întrebunța un stat pentru a își susține o valoare mai mare. Moneda mai mărnată de argint, care e hătută dintr'un argint mai inferior, și moneda de nickel, de aramă sau de bronz, care tuș-patru nu posedă valoarea ce li se atribuie, nu pot circula de cât în cantități foarte restrinse ale mărnatelor tranșacții uni mai mult ca jetoane a valoarei ce ele prezintă.

Fie care din noi poate să își închipuiască ușor ce perturbație ar suferi intrarea societate, când nu ar exista în circulație de cât aceste jetoane când, toate tranșacțiile comerciale ar trebui să fie făcute cu niște semne, care nu au de cât o valoare fictivă.

Hârtia monedă însă este nu ce cu mult mai rău de cât monede alterate, fiind-că ea este ca o otrăvă, care pe nesicte seacă corpul social de toată puterea lui. Ea este după Courcelle-Seneil, ultimul termen al alterației monedelor și a năbuz de credit.

Biletele de ipotecă ale guvernului, scrisurile de stat ale majorității delegaților sunt hârtie-monedă, pentru că ele pot în sine caracterul acestuia. Ele au prezenținea de a fi monedă, pe când nu au nici o valoare intrinsecă, pe când nu se pot preschimba a vista în monedă metalică, pe când cu toate acestea ele nu pot fi refosute în plăți.

Turgot însă a zis de mult: că nu se poate lua ca măsură comună a valorilor, de cât acea ce are o valoare.

Siguranța ce amândouă proiectele se așesece, a da acestor hârtii monede prin ipoteca pe proprietățile statului ipotecate încă, e o siguranță iluzorie. Această siguranță s'au dat și assignatelor, cum se numea hârtia monedă din 1790. Ori ce ipotecă pentru ca să aibă caracterul unei adevărate ipotecă, a unui gagi în tot cazul esențial, trebuie să fie bilaterală constituită: ipoteca constituită numai de stat, fie și în mod special pentru fie care proprietate în parte, nu poate fi reclamată în mod practic de un detentor de bilete de ipotecă, de scrisuri de stat, assignate sau de hârtie monedă. Cum va exercita un detentor de un bilet de 100 sau 500 lei acțiunea sa în contra statului? Ce proprietate va putea el ataca și în ce timp, căci prin lege nu i se constituie un drept cert de a scoate moșia în vânzare? Nu se va opri el dinaintea speselor de proces ce va necesita o acțiune de asemenea natură? Cum va putea el exercita pe stat, care e o persoană morală puternică, și care impune șfală? Ipoteca ce i se oferă e dar numai o ficție și nu o realitate.

Cum va putea însă să servească această hârtie monedă ca numerar, când siguranța cea mai mare ce i s'au dă e o iluzie?

Nefiind ea basată pe convertibilitatea ei în monedă metalică, ci numai pe vânzări ipotetice de proprietăți ale statului, pe vânzări ce se vor face după voință și chibzuința guvernului și a comitetului de priveghiere, hârtia monedă sub ori ce denumire, nu poate avea valoarea cea imediată, care este una din însușirile principale ale monedei metalice.

Se mai alunge însă la noi o altă cauză de discredit. Datoria Statului fiind mai mare de cât 30 milioane, proprietățile Statului ce se oferă ca ipotecă valorând 60 milioane, e foarte probabil, e chiar cert, că Statul va căuta să plătească ratal datoriilor și să deprecieze ce va suferi înțimisiunea a hârtiei monede prin facerea unei a doua emisie, căreia i s'au da ca siguranță tot acea ipotecă iluzorie a înțimisiunii efectuate numai pe jumătatea valorii ipotecelor. Presimțirea însă a unei

a doua emisioni de hârtie monedă nu poate să năibă de cât cu efect desastroz asupra înțimisiunii însăși.

Pe ce se fondează dar aceste bilete ipotetice sau scrisuri de Stat, de nu pe înșăși discreditul Statului? Și cum pot ele să se prețină și să circule în locul monedei metalice, când ele nu au altă basă de cât datorile Statului?

Se zice însă, că prin emisionea acestei hârtie monede, se vor ușura cheltuielile Statului de plata neînșimșă de mai multe milioane. Când se face însă această aserțiune se uită cu desăvârșire, cât va pierde Statul cu scăzământul de aceste hârtii vor avea necesarmente și naturalmente. Nu e posibil să și închipuim cine-va, cu efecte fără nici o siguranță și fără nici o dobândă să stea al pari, pe când efectele celor mai sigure ale pieții noastre stau sub pari — și anume: ruralele 10% — 72, domeniile 8% — 70, fonciarele, 7% — 60.

Nu e posibil să și închipuim cine-va, că hârtia monedă a noastră se aibă un curs mai rădient de cât hârtia monedă rusescă (60 la sută), italiană (72 la sută) sau austriacă (75 la sută). O pierdere însă a valoarei ei numai de 30 la sută este pentru un capital de 30,000,000 lei o dobândă anuală de 9,000,000 lei. Dacă dar Statul nu va plăti prin budget anuitatea de 3,000,000, el va plăti într'un mod direct și indirect o dobândă de 9,000,000 lei, cu această deteriorare a situației că această dobândă e espusă cu scăderea cursului hârtiei monede la o creștere certă, nedubiosă. Când hârtia noastră va sta cu curs de 60, dobândă va fi de 12,000,000 l. pe an.

Operațiunea ce ni se propune nu este dar alt ceva de cât următoarea: — Statul și și plătească datorile sale cu polițe fără dobânzi și fără rambursare sigură și fixă, cu polițe care nu pot să aibă valoarea datoriei ce Statul contractează vi-a-vis de public, cu polițe espuse unei sporiiri inevitabile, cu polițe care se fondează pe un credit strâncinat. Această operațiune e o adevărată spoliatiune, un act imoral al Statului.

În proiectul guvernului spoliatiunea e denegată pentru toți lacitorii țării, în proiectul majorității delegaților spoliatiunea e decretată numai în favoarea cetățenilor care au dererit cu Statul.

Această operațiune basată pe o iluzie și pe principiul greșit, nu poate fi nici de un folos real pentru Stat în împrejurările grele în care el se află. Cursul forțat ce majoritatea delegaților evită la început pentru a nu speria lumea, se va impune ca o consecință neînșimșabilă a caracterului de hârtie-monedă, ce au scrisurile de Stat.

Nu e un hărbat al științei sau al practicii, care să vie astăzi să apere o măsură condamnată din toate punctele de vedere. Nu e estă-zi un stat, care să fi făcut această greșală economică și care să nu se reșimșă de pagubila enormă ce ea a cauzat avoției naționale, care să nu și dea cele mai mari silințe pentru a se reinturna la circulația metalică.

Reumitul economist englez John Stuart Mill zice în opul său monumental următoarele cuvinte despre hârtia-monedă: — „Se ivesc din timp în timp planuri, pentru a vindea toate bunsele economice a societății prin emisionea de hârtie neconvertibilă. Aceste planuri sunt atr gătore Ar fi atât de frumos, a putea plăti datorile publice, a avea cu ce mulțami cheltuielile Statului și în fine a face averea țintilor, necerându-se alt nimic pentru aceasta, de cât a tipări câte-va litere penise pe hârtia de hârtie. Piatra filosofală un ar putea da mai admirabile rezultate. Am putea adăogi, că această ar fi a găsi soluțiunea în van căntată de secol — a curădrării cercului.”

(Va urma).

DIN AFARA.

Citim în „Fremdenblatt“ din Viena: „Contrazicerile, care apar în ziaristica uropeană relativ la răspunsul rusesc la circulara lordului Derby, se esplică mai lesne, constatând că e vorba de două corespondențe deosebite, una e scrisoarea lordului Derby adresată comitetului Șovaloff relativ la declarațiunile, pe care le făcuse sub-secretarul de stat Cross în parlament; alta e răspunsul Cabinetului rusesc la circulara. În care lordul Derby se pronunțase asupra declarațiunii de reșeb a Rusiei. Răs-

punsul Rusiei la scrisoarea adresată către Șovaloff, a fost comunicat cabinetului de St. James acum câte-va zile. Al doilea act diplomatie l'a adus însă comitele Șivaloff și acesta, după o depeșă a ziarului „Times“ nici nu e o notă oficială ci o scrisoare a Principelui Gortiahoff către lordul Derby. În această scrisoare, Principele Gortiahoff declară că Rusia intru nimic nu va atinge cele cinci puncte privitoare la interesele Englierei. Gortiahoff asigură pe lordul Derby în termeni pozitivi, că Rusia nu va atinge de loc Canalul de Suez, a cărui importanță comercială o recunoaște pe deplin. Cât pentru Egipt, Rusia ar avea dreptul de a-l ocupa; această țară e însă atât de departată, în cât până acum nici nu s'au gândit nimeni la ea. Cu atât mai puțin poate Rusia să aibă planuri privitoare la golful persian. Cestiunea Bardanelelor nu va putea fi rezolvată de cât prin invochi internaționale. Cât pentru Constantinopol, Rusia de loc nu tinde la posesiunea acestui oraș; nu l' va lăsa însă nici altel puteri creștine. Relativ la ocuparea temporară a Constantinopolului, scrisoarea nu conține nimic.

Guvernul din Luxemburg a confiscat un transport de 6 tunuri, 6 mitralieuse și 900.000 cartușe, trimise „via Antwerpen“ în Grecia. Ca guvern al unui stat neutral garantat de colectivitatea puterilor, guvernul din Luxemburg era dator a o face aceasta.

Residentul rusesc din Vatican a cerut de la Cardinalul Simeoni în numele guvernului său, explicațiunile pentru ce Vaticanul în relațiunile sale cu biserică catholică din Polonia tot-d'a-una se adresează către „catholicii polonesi“ ear nu către catholicii din imperiul rusesc.

Residentul a dat în numele guvernului său, expresie dorinței, ca Vaticanul de aici înainte să useze de a doua formă. Cardinalul s'au mărșinit a lua act despre această dorință a guvernului rusesc și a promite că va refera Papei.

SENATUL

Ședința de Mercuri 1 Iunie, 1877.

Ședința de deschide la 2 1/4 ore, p. m., sub președinția d-lui D. Brătianu.

D. Cămarășescu, secretar al biroului roșă și senat a declara vacant coleg. I. de Vaslui, reprezentat de d. Dimitrie Rosetti, de oare ce nu s'au prezentat nici o dată la ședință; s'au urmează care discuțiune după care d. v. președinte declară coleg. vacant.

D. v. președinte face cunoscut că la ordinea zilei este proiectul de lege pentru emisionea de scrisuri de stat.

D. Zissu. (În cestiune prealabilă). Am zănit pe d. ministru de Finance luând cuvântul de mai multe ori în ședința precedentă, fără ca d-sa să ne spună care este proiectul agreat de guvern. Atrag cu atât mai mult atențiunea Senatului, asupra acestui fapt, fiind-că el s'au întemplat și la Camera. Șitiți că proiectul d-lui Sturdza este cel mai departat de al guvernului. Trebuie dar să cunoașcem care este primit de guvern, pentru ca să șim care trebuie pus la vot mai întâi, pentru a se lua în considerațiune.

D. prim-ministru. D. Zissu mi-a împuștat conduita mea în Cameră pentru că nu mă declarasem pentru nici un proiect de lege. Eu însă nu puteam face alt-fel, pentru că nu șeam care va fi primit de majoritatea Camerei. Când am zănit însă 33 d-ni deputați ușiți pentru a susține un proiect, a trebuit să l' primesc și eu, căci de și toate proiectele prezentate au inconveniente, însă trebuie să isprăvim o dată cu teoriile și să facem ce-va practic, căci, alt-mintrelea vom rămânea ca toți teoreticii adică fără să facem nimic. — Acum eu de și ader la multe din modificările propuse de comitetul delegaților, și și preferit că legea să nu o schimbăm, ci acele modificări să le introducem în regulamentul de aplicațiune al legii. Decă însă Senatul primește proiectul d-lui Boerescu, eu nu voi putea face de cât să ader și eu la dânsul.

D. Leca. Cere închiderea discuțiunii prealabile.

D. Zissu. Vorbește contra închiderii. Discuțiunea fiind închisă, d. v. președinte acordă cuvântul d-lui V. Boerescu, în discuțiunea generală.

D. Boerescu. Face istoricul fașelor priu cari a trecut proiectul de lege prezentat de guvern. D-sa constată că proiectul prezentat de comitetul delegaților de și nu diferă absolut în principii de acela prezentat de guvern, are însă mai multe deosebiri, foarte însemnate de acesta. Mai întâi s'au admis de comitetul delegaților că este trebuință de emisionea de scrisuri fiduciare din cauza lipsei de monedă, al doilea că trebuie a se da acestor scrisuri un curs obligatoriu cel puțin vi-a-vis de stat, și în fine, al treilea, s'au admis că aceste scrisuri să aibă numai o durată rată provisorie. Câte treile aceste puncte erau comune cu acelea ale proiectului prezentat de guvern. Uă dată ele admise, înțelegem bine că diferența între proiectul nostru (al comitetului delegaților) și acela al guvernului nu există de cât în oarecare forme. Diferențele acestea însă sunt atât de importante în cât face să dispară ca total inconvenientele hârtiei-monede. Lucrarea noastră însă nu este în contradicțiune cu lucrarea Camerei, și este singurul mijloc practic de a preintâmpina greutățile ce apasă asupra tesaurului.

D. D. Sturdza. Onorabilul preopinat a zis că proiectul d-sale evită inconvenientele proiectului guvernului. Eu cred că nu voi avea nici o dificultate pentru a proba că proiectul d-sale nu este alt-ceva de cât acela al guvernului. Sub orice formă l' veți prezenta, cocoșul d-voastră fie român, fie indian, fie austrean, tot cocoș rămâne.

Eu găsesc proiectul guvernului cu total detestabil, și proiectul d-lui Boerescu nu aduce nici o modificare alta decât a l' face pe al guvernului și mai detestabil. Voi intra dar în cercetarea raportului prezentat de d. Boerescu. — Principala d-sale teză este că, de oare ce statul este dator, trebuie să și înlesnim mijloacele de schimb. Această teorie este cu totul neîntemeiată, pentru că, pentru ca să putem crea mijloace de schimb trebuie să avem ce să schimbăm. Apoi când noi nu avem ce schimba, când nu avem industrie, când nici grânele nu ni le putem vinde, cum putem schimba valorii în comptul unui neant?

Dacă lucrurile s'au putea face așa lesne, când schimbul s'au mulțami să fie șga de lesne mistificat, apoi înțelegem că statele nu ar mai avea nevoie de monedă sunătoare, căci toate statele vor face ficții de hârtie pentru a schimba contra valorilor.

Hârtia-monedă are mai ales inconvenientul de a face pe guvern să emită fără nici un scrupul, cantități enorme de hârtii, și să nu credeți nici de cum că o dată acordându-i-se 30 milioane de hârtie, peste un an, nu mai departe, — nu va veni să ne ceară încă alte 30 milioane și așa mai încolo. — Oă să vă dau un esemplu despre efectele ce poate produce într'un stat, hârtia-monedă, mi veți permite a cita cuvintele unui mare om de stat, fost ministru în Austria. Aci d. Sturdza citează cuvintele d-lui Pübek, care constată că o lege de hârtia-monedă este legea cea mai costisitoare, mai periculoasă și mai apăsătoare, din câte se poate adopta într'un stat pentru a face față necesităților financiare.

Proiectul prezentat de comitetul delegaților, de și poartă numele de hârtii fiduciare, nu diferă nimic de hârtia monedă. Pagubele ce pot produce sunt foarte lesne de calculat, de oare ce hârtia nu poate nici o dată valora ceea ce este scris pe dânsa, și când i-și da un curs forțat tot nu veți ajunge la rezultatul de a face să aibă valoare.

Sunt state în care se întrebunțează hârtia-monedă, cum Anglia, Franța și Germania, însă acestea au industria pe care pot compta pe câtă vreme noi nu avem nici o industrie și știți câte dificultăți întâmpină ori-ce încercare industrială la noi. Exemplul fabricii de zahăr este destul de recent.

S'au început în Austria cu hârtia monedă la 1761, și dându-se toate asigurările că nu va dura mult și fără a se decreta cursul forțat. Cu toate acestea, peste 16 ani, la 1777 statul a fost silit a impune cursul forțat. La 1814 s'au întemplat chiar o lovitură de Stat și atunci moneda de hârtie a scăzut cu a 3-a parte din valoarea ei. Deprecierea a mers în mod natural, adică din ce în ce creșcând, așa că

astă-zî o scîi! toți în ce stare se află.

Mi am permis a face aceste observații pentru că erî în discuținea generală d. ministro de finanțe a făcut nece greșeli neiertate când a vorbit despre biletele de bancă ale Austriei.

Tot asemenea erori s'a făcut și pentru calculul assignatelor din Franța. S'a zis că ele s'au depreciate din cauza falsificărilor ce se făceau în Anglia. Aceasta nu este esenț. căci orî câte falsificații s'ar fi făcut, deși numărul celor emise de stat era suficient pentru a le depreci. D. ministro apoi a erozut că face mare efect când ne-a spus că deprecierea nu s'a făcut într'un singur an ci în 5 sau 6 ani. Mie însă mi se pare că în anul 1870.

Oă manoperă a minorității este dispoziținea prin care se dă chîrtiei-monedă un curs semi-forțat, adică forțat numai via-vie de stat. Aceasta este o dispoziținea și mai fatală de cît cursul și nici un puteți calcula pagubalo ce va cauza fiscalul.

Ni se zice că acesta este numai un expedient și încă se aduogă căruțului „provisoriu” adică un expedient mai expeditiv de cît cele altele expediente. Apoi de cît va timp numai cu expediente trîin și acestea ne-a adus la nenorocire. În 1875, când a venit d. Strat și a cerut 30 milioane, pentru că aceasta era cifra datoriei, corpurile legitime nu au voit ca să l'au dă măcar, crezînd că deună și vor astupa urechile, cele 30 milioane vor dispore. Ei bine aceasta a avut un efect tocmai contrariu, căci acordîndu-se numai 16 milioane, datoria de 30 milioane în scurt timp a ajuns la 27 milioane.

D. Sturdza intră apoi în analiza specială a mai multor dispoziții din lege și constată mai multe greșeli. Apa ș. c. se zice că scrierile nu vor circula de cît până la Iuliu 1880, și apoi într'un articol posterior se zice că vînzarea bonurilor afectate, se va începe de la Iuliu 1880. Cum dară se vor retrage scrierile, când încă bonurile nu vor fi vîndute?

După aceasta, d. Sturdza studiază proiectul prezentat de d. sa, făcînd să reiasă avantajele ce ar produce, pe cîtă vreme prin proiectul guvernului se încuragiază lenea căci ea va învăța lumea cu jocul de borsă, și în loc de a cîștiga bani prin muncă, se va deprinde cu cîștigul la noroc. Și, ce este mai trist, e că chiar statul va deveni agentul speculației.

D. V. Boerescu. Crede că în timpul de astăzi când avem o datorie de 37 milioane când criza comercială și agricolă în loc de a se împuțina, crește. necesitatea chîrtiei-monedă nu mai este de discutat. Nu zic că, sistemul nostru este imposibil. Ori ce s'ar presupune astăzi-ni nu poate fi perfect: toate sistemele s'au relele lor. Dar oare prin sistemul d-lui Sturdza n-avem n-avem? Bani nu vom putea avea. Și este cunoscut că în timp de reșel, nici un împrumut n-ave poate efectua în nici un stat, ori cît de mare ar fi creditul pe care el l'ar avea în timp de pace. Apa Franța vîind, în anul 1816, s'au făcut un împrumut în țară, de 100 milioane, nu a găsit subscriitorii de cît pentru minima cifră de 10 mii.

Ast-fel fiind împrumutul deveni imposibil; moneda sunătoare nepuțîndu-se găsi, ce mijloc mai putem avea pentru a face față situației, de cît de a emite aceste scrieri fiduciare?— D. Boerescu studiază apoi diferența ce există între proiectul d-sale și acela al guvernului; biletele hipotecare prezentate de guvern înscuțînd conveniențiale de a avea un termen prea lung de 7 ani, noi am pus numai 3 ani și aceasta va opri depreciăținea. Biletele hipotecare ale guvernului au un curs forțat și noi le-am stabilit cursul forțat numai pentru guvern. Pe lângă aceasta, în proiectul nostru am stabilit și o dobîndă și încă i'am dat și un curs forțat numai pentru guvern, și aceasta numai pentru trebuințele bugetare și pentru a scăpa de faliment; dacă nu am dat acest curs și între relațiile particularilor, aceasta am făcut-o numai pentru că s'a constatat că, cu cît cursul va fi forțat cu atît deprecierea crește. Apoi obligațiunile domeniiale și rurale ale statului s'au emise un curs forțat și cu toate acestea toți acim de ce crediți s'au bucurat și se bucură încă ele.

Prevederile însă pe care le-am luat ca să nu se depreciere aceste scrieri, s'au multe. Este mai întîi dispoziținea ca ele să se găsească al-pari la casele publice. Considerînd apoi că, principala cauză a depreciării este neîngăurarea realității termen a transformării scrierilor în monedă am pus un termen numai de trei ani.

D. Sturdza ne-a împuțat pentru ce nu vindem de odată toate monedele la anul 1880.

Apoi credeți d-voastră că se vor găsi într-o singură zi amatori cari s'au cumpere monedele de 30 milioane? Aceasta ar fi înlocuial ca cum, avînd trebuință de a ne lăsa sînge pentru ca să trîim, să venim să ne dăm de odată cu toporul în cap ca să ne curgă mai mult sînge. În asemenea poziții disperate, dacă un particular se sinucide, o țară nu poate face aceasta căci trebuie să trîiască și noi trebuie să trîim.

Sedința este ridicată la 5 jum. ore, și se anunță cea viitoare pentru a doua zi pentru când sunt înscriși: Principele Dam. Ghica și d-nii Zian, Ion Ghica, Carp, Sturza și Boerescu.

SCIRI OFICIALE

Prin decretul No. s'a decia a se forma corpurile de gardă originense în toate orașele de reședință ale județelor.

D. Paul Peieș numit prefect la Mehedinți, în locul d-lui Bar Iavoranu, mutat la Brîila.

Contingentul anului acesta 1877 pentru armata permanentă, este de 14,000 din 48,335 înscriși în listele de tragere la sorți.

TURBURAREA DIN DARABAN.

Într'un număr trecut, am relatat în scurt cele spuse de „Românul” în privința turburării de la Daraban.

Chiar de atunci ne-am mirat de graba cu care „Românul” arăta publicului cele întimplate, — el care obicinuit în asemenea cazuri, vorbește cel din urmă sau păzește o prudentă tăcere.

Azi însă, mulțumită informațiilor ce ni s'a dat de persoane a căror bună-credință și pîtrundere nu poate fi bănuită suntem în stare d-a ne explica graba „Românului”. Autorii acelei turburări regretabile care ne zogrăvesc în ochii lumii civilizate într'un mod foarte vătămător, nu sunt nici evrei nici români, nici servitorii d-lui Cimara, de la Daraban, ci agenții guvernului.

Aceștia voiau cu ori-ce preț să aibă în acea comună un primar supus ordinilor din Dorohoiă — gata să le facă parte din jumalirea găcelor. Această dorință patriotică n-o împărtășiau însă și locuitorii din Daraban, și din această cauză de mult timp veduiau de primar. De trei ori s'a făcut alegerea, de trei ori comitetul radical din Dorohoiă a casat-o. În cele din urmă, acest comitet concentrînduși toate forțele, cu un avînt ca al cerșesilor, și basabusucilor când se aruncă asupra satelor de la malul Dunării, a isbutit să impună un primar de poruncașă, ales pe sprinceană.

De aci, certe între locuitori, acuzînd pe unii dintr'ei despre participarea lor la această pretinsă alegere. Într-o zi de bălciu, certele s'au degenerat în încăierare. Agenții guvernului, cu cunoscuta lor dibăcie, au asmuțit mulțimea asupra evreilor și ast-fel s'a comis mai multe cesce, precum rînirea cător-va evrei și prăderea caselor lor.

Guvernul primind îndată aspre reclamațiuni despre cele întimplate, comitetul din Dorohoiă a înțeles că cu ori-ce preț trebuie să se sple pe mâni și să arunce vina pe alții.

Pe cine însă? Pe Evrei? A învinovăți pe evrei de vitejie, ar fi fost ridicol, ar fi resunat d'un lung hohot codrit Herțel.

Dar afară o femeie asupra căreia s'au arunce toată vina, — pe doamna Cimara.

Doamna Cimara, aflînd de turburarea din Daraban și crezînd că prezența ei poate s'o liniștească, s'a dus acolo. Vîzînd însă că nu mai poate nimic contra îndărjirii mulțimei, s'a întors a casă. Această prezență a doamnei Cimara în mijlocul mulțimei, exploatată cu dibăcie, a fost de ajuns agenților guvernamentali pentru a se spala pe mâni de păcatul lor.— și ast-fel o femeie deveni țapul de espiție al turburării din Daraban.

Aflăm că doamna Cimara este arestată în locuința sa cu ficele și fiul ei, că i s'a oprit comunicația

cu ori-ce persoană, că este constrînsă a merge în fie-care zi la localul primăriei pentru a răspunde la întrebările ce i se fac, că i s'arefuzat chiar dreptul d'a telegrafia M. S. Domnitorului.

Iacă faptele cum ni s'a relatat. Acum, dacă guvernul doresce aflarea adevăraților culpabili și pedepsirea lor, fie ne permis a i propune două puncte de plecare în cercetarea ce va face:

I Care este cauza ce s'au casat cele trei alegeri de primar?

II Adevărat este că actualul primar ar fi încărat. În timpul turburării, douăzeci de care cu lucruri d'ale evreilor și le ar fi transportat, — nu se știe unde?

Aceste două puncte de plecare credem că sunt de ajuns, făcîndu-se o cercetare serioasă, pentru a se descoperi adevărații culpabili și a scăpa ast-fel România de acușăția nedreaptă ce i aruncă rîu-vătorii ei și cei înduși în eroare, că pămîntul ei ar fi teatrul unor persecuții religioase.

Lamb.

SCIRILE TELEGRAFICE ALE FOILOR STREINE

St. Petersburg 9 Iunie.

Colonelul Bogoljuboff comunică din Muntenegru următoarele: La 4 Iunie a avut loc la Krastaș și Toran-ko o luptă între turci și muntenegreni. 17 batalioane muntenegrene comandate de Vucovici apără aceste puncte ale strimtoriilor dela Doga contra lui Suleiman Pașă, care a făcut un atac din Guțco. Krastaș, apărînd fiind de opt batalioane muntenegrene, a fost atacat de 20-25 batalioane ale lui Suleiman Pașă. Lupta a durat o zi întreagă. Ca toate că muntenegrenii s'au luat de la înimici 1800 puști și câte-va stindarde, peste noapte s'au siliți a se retrage de la Krastaș la Piva. Krastaș și Muratovici s'au ocupate de către turci, care par a fi slăbiți. Pașal Doga și Goransko s'au rămas în posesiunea muntenegrenilor, care s'au perdat 600 morți și răniți, între care și câți-va voevodi.

Constantinopol, 9 Iunie.

O depeșă de ieri a lui Mohamed Ali Pașă anunță, că Turcii înainteză mereu pe teritoriul muntenegrean. Eri trupele otomane s'au respins pe muntenegrenii din pozițiile lor de la Andreavici și s'au ocupat districtul Aszwick. Locuitorii mai multor sate s'au supus. O depeșă a lui Ali Saib Pașă anunță, că eri muntenegrenii s'au atacat Podgorița, dar s'au respinși.

Constantinopol, 10 Iunie.

Ismail Pașă, plecînd cu o ceată de Carzi la Bajarid, a primit ordin de a se întorce cu grabă la Erzerum, unde se va întîlni cu Mucktar Pașă și n-ave ză pe zi se așteaptă o luptă mai mare. — Pînă eri reprezentanții puterilor nu s'au primit încă nici o comunicare relativă la călătoria Saltanului. De altminterea în cercurilediplomatice de aci se asigură, că Saltanul nu va pleca la armata de la Dunăre decît după ce va fi avut loc lupta de la Erzerum.

St. Petersburg, 9 Iunie.

Șeful statului major al districtului militar de Caucașia comunică de la 8 Iunie din lagărul de la Matara următoarele: Trupele detașamentului de Cabulet înainteză de la 3 Iunie pe malul râului Pichkas-Towi. Populațiunea se supune. Peste râul Chindatrigi s'au clădit două poduri. Se construiesc șosele. Pe înălțimile de la Sameba se așază mai multe baterii.

La 4 Iunie, căzaci pedestri s'au ucis doi turci și s'au rînit pe un al treilea. Un căzac a fost ucis. Populațiunea armeană a se supune.

Detașamentului Generalului H-iman a făcut recunoșterea pe înălțimile de la Șarah. A avut șase răniți și s'au luat 150 vite.

Belgrad, 10 Iunie.

Circulașă și țirea, cu Principele Milan totuși va pleca la Ploiești. Comitetul filantropic rusesc a dat 500 galbeni spre a fi distribuiți între locuitorii districtului Bugar-Moxava, ce suferă de foamete.

Paris, 10 Iunie.

Se asigură că Lordul Derby în curînd va primi o depeșă a cabinetului din Viena, în care comitele Andrassy își va comu-

nica părerile sale asupra planurilor politicei rusești.

SCIRILE ZILEI.

La 29 Maiu, o bandă de Turci, debarcînd în ostrovul din direcțiunea comunelor Ostroveni și Orașeni, din apropierea Bechetului, au măcelărit două pescari din acele comune; fiind apoi urmăriți de un detașament din al 13 lea de dorobanți, s'au fugit. Celor doi pescari greș rîniți, li s'a dat de medicul regimentului tot ajutorul posibil.

La 30 Maiu, 100 soldați turci, trecînd din Rahova la Bechet, s'au fost constrîinși a se retrage, după o schimbare de mai multe focuri din ambele părți, ducînd cu dînsii, pe mînat, un rînit al lor. Din partea noastră nici ună pierdere.

La 31 Maiu, orele 11 ante-meridiane, o secție de artilerie din fața Ișlazului, deschizîndu focul, a tras 6 lovituri contra artileriei noastre, care a răspuns pe dată și prin același număr de lovituri. — Nici un accident.

În noaptea de 1 Iunie, la Stavri-Hotel unul s'au mai mulți hoști s'au spart o fereastră pe din dos, cu coacă și hîrtie, s'au intrat în casa, s'au spart trei cutii de la scria și s'au furat mai multe giuvaerice, orologi și 300 napoleoni. Hoșii s'au lăsat un instrument de fer lung, la un cap ca dalta iar la cel-alt ascuțit. — A avut noroc Stavri că nu i-a spart și a treia, căci ar fi găsit 3000 mii galbeni într'însa.

Acum vr'o trei seri, la Zipser, prin podul casei, s'a furat câte-va mii de lei din scria.

Acum vr'o trei zile doi înși, din cari unul cu șapcă și tunică albă s'au luat o trăsura de piață și s'au dus pe șosea pînă la rîndul II, unde s'au apucat cu un laț pe birjar de zăt, și, trăgîndu-l în trăsura, l'au tăiat pe obraz și pe gât. Birjarul fiind vîrtos, a pus mîna pe cuțit și l'ar frînt, apoi a fugit, lăsînd trăsura; iar dînsii s'au dus birja la un hîn și s'au dispărut.

DIVERSE

„Pot oare păsările se numere?” Sub acest titlu găsim în ziarul Nature, următoarea narațiune. Am băgat de seamă că în fie-care Duminică o mulțime de ciorii se adunau pe fereastra unui amic al meu, care avea obicei să puie acolo farămituri de pâine. El însă nu avea vreme să facă aceasta de cît numai Duminică, și ciorile se învățaseră a nu veni la fereastra de cît numai Duminică, pe cînd în zilele celelalte nu se vedea nici una trecînd pe acolo. Opinia ce mi-am făcut, că ele putea să numere zilele, a fost întărită prin următorul fapt: Un domn foarte mult importunat de prădările ciorilor ridică la o mică distanță de casa sa o colibă de unde ascuns, trase în ciorii cari îndată sburară și nu mai voiau să se întoarcă. D. acela crezînd că ciorile îl vîzuseră intrînd în colibă, eși, și veni o a doua oară împreună cu un prietin pe care îl trimise îndată îndărăt spre a îngela pe ciorii. Însă acestea tot nu veniră. El făcu o a treia încercare, luînd cu sine 12 persoane pe cari le trimise afară din colibă unul câte unul, rămîind numai el înăuntru. Dară avu acelaș rezultat, ciorile nu voiau să se apropie. Îndată însă ce eși și el, care era a 13 cea persoană ciorile alergară grămadă împrejurul colibei.

Ast fapt pare incredibil, cu toate acestea este relatat de o persoană cu autoritate, de d. Wade profesor la colegiul Magdalen din Oxford. Spre a fi însă confirmată de tot aserțiu-

unea, că păsările au facultate de a numera, este trebuință de o seră regulată de observațiuni.

(Rev. științifică)

BIBLIOGRAFIE

Harta strategică a teatrului războiului Ruso Turc din Europa și Asia. Această hartă este lucrarea autografică a d-lor ingineri F. Budici și V. Havrda.

În privința acestei lucrări, care răspunde la o trebuință zilnică și pe care o recomandăm publicului doritor de a urmări mișcarea războiului, autorii ei se exprimă:

„Făcînd această Hartă, noi ne-am propus ca, înre atîtea ce există în România, mai toate în Nemțesce, de a face și una în limba Română, pentru a împlini un gol și pentru facilitarea tutulor cari nu cunosc limba Nemțesască mai cu seama pentru acei cari nu sunt bine detași în manipularea unei harte geografice.

Tot-d'o-dată, am evitat de a încărcă această hartă cu nume nefolositoare, însă fără a uita pe acelea cari pot servi lectorilor spre a se orienta. Harta noastră nu este detaliată; de acestea sunt prea multe în România; ci numai o simplă hartă care permite d'a coprinde cu o singură căntătură de ochi, tot teatrul războiului și țările, ce nu iau parte de o cam-dată la evenimentele actuale.”

Se află de vînzare la toate librăriile, tutungeriile și la autori, strada Dionisie Ne. 51 în București, cu prețul de un leu nou esemplarul.

O carte necesară. A eșit de sub tipar o carte pe care evenimentele zilei o fac neapărată ori căruia:

VOCABULAR IN 4 LIMBI ROMANESCO, FRANUZESCO, RUSESCO SI TURCESCO

L'Interprete militaire en Orient din editura d-lor E. GRAVE et C-nie (Piața Teatrului).

Pentru a da o idee de cuprinsul acestei cărți, reproducem aci precuvîntarea ei:

Cartea ce înfășăam publicului este reproducerea unei lucrări care a făcut cele mai mari servicii în epoca războiului din 1855.

Limba franceză s'a conservat ca trăsura de unire între oșierii ruși și români căror umgiul acestei limbi le este așa de familiar.

A trebuit d'altă parte să se evite întrebunțarea caracterelor rusești și turcești, ceea ce ar fi reclamat mai multe luni de studiu amărut, apoi d'a scuti pe aceli căror această carte este destinată, de studiul și mai ostentiv al regulilor de pronunțare și accentuare, obstacol d'acum neînvîngibil pentru fie-care din aceste limbi și mai cu seamă pentru cea turcă. Aceste dificultăți au fost învinate, arîndu-ne cu caracterele române pentru un sistem foarte simplu de transcripție, și accentul tonic este arătat într'un mod așa de facil încît este imposibil d'a nu fi înțeles de aceli căror se face o întrebare, căci înțelegînd într'un mod mețed și inteligibil cuvintele așa cum sunt scrise.

Cartea nu coprinde de cît fraze prezintănd că s'a putut mai puține cuvinte, și idei simple cari permit celui întrebător d'a răspunde, nu printr'un discurs adesea neînțeleșibil, pentru întrebător, ci printr'un da sau nu, numele unui loc, o simplă ordonare cu mîna, numele unui număr. Mai cu seamă în această privință lucrarea aceta se abține de tôte dialogurile destinate a facilita raporturile dintre popoarele străine; frazele acelor dialoguri sînd lungi, și răspunsul neconcordan tot-d'a-una cu acela care s'ar putea da, călătorul începe o convorbire care i este imposibil d'a o continua neputînd să înțeleagă răspunsul.

Editorii.

A APARUT: HAMLET PRINTIUL DANIMARCEI de William Shakespeare traducțiune în versuri de ADOLF STERN Dedicată M. Sălle Dönnel De vînzare la tôte Librăriile Prețul Lei Nou 4.

O GUVERNANTA (Germană care cu noaptea și limba română, căută un loc. A se adresa la Typografia Thiel și Veias.

COURS DE EFECTE PUBLICE SI DE DIVERSE
Bucuresti, 1 Iunie 1877.

VALOAREA	Curete	Ofertă	Preț
Oblig. Bursale 10% 1864	78	72 1/2	
la sortii			
Impr. Oppenheim 8% 1866			
Oblig. Domeniale 8% 1871	71	71	
egitelasortii			
Credit fone Rur. 7% 1875	73	70 1/2	
Credit fone Urban			
Impr. Mun. Cap. 8% 1875			
Pensii (300) dobanda fr. 10	110		
Actii Căile fer. rom. 5% 1868			
Actii Căile fer. rom. 5% 1868			
Actii Căile fer. rom. 5% 1868			
Dacia C-ile de Assig.			
Act. (fr. 500) 8% 1871			
Romania C-ile de Assig.			
Act. (fr. 100) 8% 1878			
Mandate			
Impr. Municipale fr. 10			
Act. Financiare Române 8% 1875			
Căile ferate Ottomane			
Act. (fr. 400) 3%			
Renta Română			
CUPOANE			
Oblig. Bursale p. 23 Aprilie	94		
Domeniale expirate			
Financiare rurale Iulie			
Comunale			
DEVISIF			
Paris 3 luni	9040		
Marsilia			
Brucel			
Anvers			
Elveția			
Londra scurt	2526	2525	
Londra domiciliu			
Amsterdam			
Vienna			
Berlin 10 zile	121 1/2		
Lipsca			
Escompt			
Lira Otoman			
Galben austr.			
Agio c. Argint			

CURSUL VIENEI
13 Iunie (st. n.) 1877.

Metalice	60 85
Naționale	66 30
Renta in anr	72 50
Loase	111 50
Acțiunile băncel	780 —
Credituri	142 30
London	125 —
Obligațiunile rurale ungare	75 —
temevar	73 25
transilvane	72 75
Argint in mărfuri	111 75
Dneatul	5 98
Napoleonul	10 08
Marc 100	61 75

CURSUL DE BERLIN
13 Iunie (st. n.) 1877.

Acțiunile căilor ferate române	13 —
Obligațiunile române 6%	51 50
Prioritățile căilor fer. rom. 8%	51 50
Imprumutul Oppenheim	79 —
Napoleonul	16 29
Vienna, termen lung	—
Paris scurt	—

CASELE din Strada Academiei în care a ședut Ministerul Justiției, situate lângă casele d-lui N. Lahovary din podul Mogoșoiei No. 28, cu dece încăperi sus și alte atâtea jos, cu grajd de 4 cai și șopron sunt de dat cu chirie. Doritorii se vor adresa la d-nu Nicolae Lahovary, sau la d-nu Al. Lahovary, Strada Fontăniței No. 8.

De închiriat, ori în total ori în parte un salon, un lăc, o altă cameră și un grajd, preț pe 6 luni 40 galbeni. A se adresa la tipografia Thiel & Weiss sau Strada Scaunelor No. 33.

WALLER & HARTMANN
BUCUREȘTI & GALATI
MARE DEPOSIT
DE
LOCOMOBILE
BATOAZE
Mori de Macinat
Pluguri și alte Mașine Agricole.

ESPOSIT STRADA EPISCOPIEI No. 4
LA „STRUGURILE NEGRU”
OCASIUNE RARĂ
VINURI NATURALE
VECHI DE 4, 8 ȘI 11 ANI
IN FLACOANE SI CU OCAUA
cu prețuri foarte reduse și neaduce până acum
INDIGENE ALBE ȘI NEGRE

De Colnari	De Delu Mare	Băgăcată
„ Drăgășani	Mischel	Negru Vărios
„ Odebești	Răpochie	Tămăioasă

VINURI STREINE
en gros și en detail

De Champagne	De Rhin	Malaga	Cherry
„ Bordeaux	„ Ungaria	Madera	Muscat Lunel

Nu poate concura nimănui cu mine nici în privința calității vinurilor și nici în ceea ce privește prețul lor.

NB. Liqueururi, Diferite Cognacuri vechi și fin Champagne. Ţuică veche naturală și Unt-de-Iemn de Toscana.

M. THEODORESCU.

STRADA CAROL I N. 5
„LA STEUA ALBĂ”
AVIS IMPORTANT
Intitul și renumitul Magazin de
INCALTIAMINTE PENTRU BARBAȚI, DAME SI COPII
sub firma
PHILIPP GOLDSTEIN
„LA STEUA ALBĂ”
Strada Carol I No. 5, (Curtea veche) vis-à-vis de Sigismund Prager.
Sosindu-mi de curând din cele mai renumite fabrici existente din străinătate, cu care stau în relațiuni intime de mulți ani, un mare asortiment de diferite mărfuri după fașoanele cele mai moderne și lucrute cu cea mai mare soliditate, d. e. pentru Dame: Poloneze cu nasturi în toate formele, Sandale, Pantofi, scl.; pentru Bărbați: Ghete de vaca, Maroquin, Maroquin salon, Pantofi și tot ce se atinge de încălțăminte bărbătească, asemenea pentru Copii toate felurile de ghete cu nasturi, elastic și altele, vă rog a vă convinge de adevăr.
Acesta magazin este una din cele mai vechi din Capitală, care și a câștigat o reputațiune de cele mai frumoase pentru soliditatea și estințatate mărfurilor, și sper, că și în viitor voi fi onorat cu Clientela D-voastră.
PHILIPP GOLDSTEIN,
Strada Carol I No. 5, (Curtea Veche) vis-à-vis de Sigismund Prager „La Steua albă”.

FRANZ GÜNTHER
à la VILLE DE BRUXELES
Podul Mogoșoiei No. 16 vis-à-vis de Consulatul Rusesc
Recomandă magazinul său asortat în tot-d-una foarte bine cu rufăria de bărbați și de dame, guler, manșete, batiste de lino, olandă și mătăsă, ciorapi pentru bărbați și dame, șale fine (crupe de sănătate) camioane, groșete, broderie dantele, cravate de bărbați și femei în cele mai noi forme și culori, umbrele de soare și de ploie etc. etc. Atrăgând tot de-o dată atențiunea onor. Clientele că din cauza crizei am redus foarte mult prețurile.

PATURI DE LAGAR
sistemul cel mai nou
transformându-se într-un moment
IN FAUTEUIL SI SCAUN
cu prețurile cele mai moderate, se efectuează în timpul cel mai scurt.
Asemenea se găsește și scaune de lagăr foarte practice.
A se adresa la magazinul d-lor Philippe Haas & Fils, Grande Hotel de Boulevard, seî la subsemnatul
H. HÖNICH
Tapițier și Decorateur
Pedu Mogoșoia, 23.

SOCIETATEA DE ASSIGURARE
AZIENDA ASSICURATRICE DIN TRIEST
FONDATA IN ANUL 1822.
Aducem la cunoscința onor. public, că societatea asigură
contra daunelor provenite de incendiu la clădiri și obiecte mișcătoare; contra daunelor cauzate prin grindină, și contra daunelor cauzate mărfurilor transportate pe apă.
Asemenea asigură și pentru copii în toate combinațiunile cerute, și asupra casurilor de moarte.
Informațiunile se dă la sub-scrisa agenția generală și la agențiile ei de prin districte
Agent general pentru România
ADOLF WEINBERG
Colțul străzii și curtea veche (hann roșiu).

OPERILE MUSICALE
imprintate în edițiunea noastră
THIEL & WEISS, TYPOGRAFI
Strada Lipscați, palatul „Dacia.”

	FR.	C.
CONSTANTINESCO D., Souvenir de Zizin, Valse pour pianoforte	2	—
CARLSON C., Quatre morceaux Roumains, pour pianoforte	2	—
FLECHTENMCHER A., Muma lui Stefan, pentru o voce și piano	1	50
GEORGESCU TH., Două suspine. rom. pentru o voce și piano	1	40
Spune, rom. națională, pentru o voce și piano	1	40
KRATŢCHWIL A. K., Hora, Vieța României pentru piano	1	40
MEDEK J. W., Românie, Quadrille de Concert pentru piano	4	—
MUSICESCO G., Rânduiala cununiei pentru piano	5	—
TER N. L., op. 10, Der Wusch (Dorința) für Singst. und Clavierb.	2	—
op. 11, Lebewohl (Adio Moldova) Singst. und Clavierb.	1	50
op. 4, Grande Etude pour pianoforte	1	50
op. 17, Hora. Mariara pentru pianoforte	1	90
op. 18, Durerea mi este mare, Valse bril. pentru piano	2	—
op. 19, Viorile Ce de copii, Quadrille pentru piano	2	—
La Favorite, Schottisch pour piano	1	35
Trik-Polka pentru piano	1	—
op. 20, Apele de la Văcăresci, Schottisch pour piano	1	50
VIEUX E., Marche de Cavalerie pour piano	2	—

Tote aceste se vând cu rabat de 25 %.

LA TYPOGRAFIA THIEL & WEISS
PALATUL „DACIA.”
și la toate librăriile din țară
se adă de vânzare:

METODA DE CURA NATURALA drept contrast la VĂTĂMĂRILE PRACTICEI MEDICALE Singura și sigura pașă contra morțel premature și lungezei cronice de Aug. Wilh. König. PREȚUL 2 LEI NUOI.	REGULILE CE TREBUE PADITE pentru a AJUNGE LA O BATRANETA INAINTATA PREȚUL 50 CENTIM.
---	---

CEL MAI MARE MAGASIN
DE
HAINA CONFECTIONATE și de ARTICOLE DE MODA
„A LA BELLE JARDINIÈRE”
JOSEF GRÜNBAUM
20, Colțul Bulevardului și Stradei Mogoșoiei, Casele Grocenu, 20

ESPOSITIUNEA DE HAINA

Invit pe Onor. Public să bine-voiescă a vizita magazinul meu, unde va găsi o Esposițiune de haine confecționate cum n'a fost încă în Bucuresci, și anume

COSTUME COMPLETE
REDINGOTS și JAQUETE CU GILETCELE LOR PARDESIURI IN DIVERSE FASOANE
din stofele cele mai moderne ale sezonului de față, și croite după jurnalele cele mai noue. Preturile sunt espuse în Galantarele Magasinelor pe Strada Mogoșoiei și Bulevardului și se poate convinge ori-cine că am ramas fidel devisiiei acestui magazin:

CONSUM MARE SI PREȚURI FOARTE MODERATE.
JOSEF GRÜNBAUM
„A LA BELLEJARDINIÈRE”, 20 Colțul Bulevardului și Stradei Mogoșoiei, Casele Grocenu 20.